

Korkean lisäarvon peltotuotteiden rahoitushaun säännöt

Nämä säännöt määrittelevät *Korkean lisäarvon peltotuotteiden* rahoitushaun tavoitteet, hakemusten arviointikriteerit, haun ja rahoituksen mahdolliset kohteet, hakuprosessin ja hakemusten arvioinnin.

Tämän hankehaun perusteella myönnettäviin rahoituksiin sovelletaan komission [asetuksen \(EU\) N:o 651/2014](#) sekä Sitran Kiertotalous-avainalueen [tukiohjelman](#) mukaisia määräyksiä.

Tavoitteena on, että rahoitettavissa hankkeissa edistetään kiertotaloutta ruuan tuotannon avulla, esimerkiksi tuottamalla uusia viljelykasveja ja jalostamalla kasveista kiinnostavia kuluttajatuotteita.

Rahoituskelpoisuutta ratkaistaessa jokaista konsortioon kuuluvaa hakijaa ja hakijan hanketta arvioidaan tukiohjelman perusteella erikseen.

Arviointikriteerit

Hankkeiden arviointikriteerit ovat:

- **Hanke on uusi:** Hanketta ei saa olla aloitettu ennen tuen hakemista. Ehdotus voi olla myös olemassa olevan ratkaisun jatkokehitystyötä, kunhan nyt haettava hanke on uusi.
- **Vaikuttavuus:** Hanke muuttaa nykyistä toimintamallia, jossa resursseja käytetään nykyistä optimaalisemmin, kuljetaan kohti kiertotaloutta ja hankkeella on potentiaalia systeemiseen muutokseen yhteiskunnassa.
- **Visionäärisuus:** Hanke tähtää selkeästi tulevaisuuteen ja sillä on selkeää uutuusarvoa.
- **Toteutettavuus:** Toteuttajilla on riittävä osaaminen ja verkostot toteuttamiskelpoisen sekä taloudellisesti järkevän ratkaisun kehittämiseen, käyttöön-ottoon ja vakiinnuttamiseen.
- **Monistettavuus:** Hankkeessa saadut opit ovat hyödynnettävissä myös muilla aloilla ja isommassa mittakaavassa.
- **Jatkuvuus:** Hakemuksessa osoitetaan vahva sitoutuminen, resurssit ja suunnitelmat toiminnan jatkuvuudesta hankkeen jälkeen.
- **Viestinnällisyys:** Hankkeen toteuttajat sitoutuvat suunnittelemaan ja toteuttamaan hankkeen viestinnän. Viestinnän tavoitteena on levittää hankkeesta saatuja oppeja ja mahdollistaa niiden monistettavuus sekä lisätä tavallisen kansalaisen ymmärrystä ruuasta kiertotalouden mahdollistajana.
- **Kuluttajien osallistaminen:** Uusia tuotteita kehitetään yhdessä kuluttajien kanssa.

Ehdotuksissa arvostetaan myös suomalaisista ja/tai kansainvälisistä kokeiluista ja piloteista saatujen kokemusten hyödyntämistä. Hankkeen sisällön tulee muodostua vähintään 2-3 toimijan yhdessä toteuttamasta kokonaisuudesta. Erityisesti arvostetaan erityyppisten tahojen, kuten julkisten ja yksityisten, yhteisiä hakemuksia.

Hakijat ja rahoituksen kohde

Rahoitushaku on avoin kaikille **yrityksille, julkisille ja kolmannen sektorin toimijoille sekä tutkimuslaitoksille**, joilla on tai voisi olla keskeinen rooli uusien korkean lisäarvon peltotuotteiden hyödyntämisessä kiertotalouden edistämiseksi, ja jotka toimivat hankehaussa konsortioina.

Julkisen ja kolmannen sektorin toimijat, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa hankkeen puitteissa voivat saada Sitran hankerahoitusta omarahoituksen täydennykseksi. Rahoitusta voi hyödyntää myös tämän haun tavoitteita edistäviin innovatiivisiin julkisiin hankintoihin. Huomaathan, että jos julkisen rahoituksen osuus on yli 50 %, tuen saajasta tulee hankintayksikkö, jonka on noudatettava hankintalakia. Hankkeen kokonaisrahoitukseen lasketaan mukaan hankkeen muiden toimijoiden rahoitus ja muu ei-rahallinen osuus (esim. työpanos) rahaksi muunnettuna.

Rahoitusta voidaan myöntää vain toimintaan, joka toteutetaan sen jälkeen, kun tukihakemus on jätetty Sitralle.

Taloudellista toimintaa harjoittavat toimijat voivat saada rahoitusta Euroopan komission [asetuksen N:o 651/2014](#) mukaan:

- tutkimus- ja kehityshankkeisiin (max. 50 %) (artikla 25)
- innovaatioklustereille (max. 50 %) (artikla 27)
- pk-yritysten innovaatiotoimintaan (max. 50 %) (artikla 28)
- avustuksina uusien (alle 5-vuotiaiden) julkisesti noteeraamattomien yritysten käynnistykseen (max. 50 % kustannuksista) (artikla 22).

Poikkeuksena maatalouden alkutuotannon ala, joka voi saada rahoitusta yllä mainituista artikloista näihin:

- tutkimus- ja kehityshankkeisiin (max. 50 %) (artikla 25)
- pk-yritysten innovaatiotoimintaan (max. 50 %) (artikla 28).

Tukea voidaan myöntää maataloustuotteiden jalostamiseen ja kaupan pitämiseen seuraavien edellytysten täytyessä: jalostukseksi ja kaupan pitämiseksi ei katsota maatilatoimintaa, joka on tarpeen tuotteen valmistamiseksi ensimyyntiä varten, ensituottajan toimesta tapahtuvaa ensimyyntiä jälleenmyyjille tai jatkojalostajille tai tuotteen valmistamista tällaista ensimyyntiä varten.

Tukea ei myönnetä maataloustuotteiden jalostuksen ja markkinoille saattamisen alalla seuraavissa tapauksissa:

- kun tuen määrä on vahvistettu alkutuottajilta ostettujen tai kyseisten yritysten kaupan pitämien tuotteiden hinnan tai määrän mukaan
- kun tuen ehtona on, että sen pitää siirtyä osittain tai kokonaan alkutuottajille.

Rahoitusta voidaan myöntää yllä mainituilla tukiprosenteilla ja ehdoilla. Haetun rahoituksen on perustuttava tukiohjelman mukaisiin rahoitusinstrumentteihin.

Kattavalla valtiontukien verkkosivustolla julkaistaan tiedot Suomen ja muiden EU-jäsenvaltioiden myöntämistä yksittäisistä yli 500 000 euron valtiontuista. Euroopan komissio ylläpitää verkkosivustoa, ja jäsenvaltioiden tukiviranomaiset vastaavat tietojen julkaisusta.

Tukea ei makseta yritykselle, jolle on annettu sellaiseen komission aikaisempaan päätökseen perustuva maksamaton perintämääräys, jossa saman jäsenvaltion myöntämä tuki on julistettu sääntöjenvastaiseksi ja sisämarkkinoille soveltumattomaksi.

Tukea ei myönnetä vaikeuksissa oleville yrityksille niin kuin ne on määritelty yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 18 kohdassa. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 22 artiklan mukaisia käynnistystukia voidaan kuitenkin myöntää myös vaikeuksissa oleville yrityksille yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 1 artiklan 4 kohdan c alakohdan mukaisesti (sellaisena kuin se on muutettuna komission asetuksella (EU) 2017/1084), jos kyseisissä tukiohjelmissa ei kohdella vaikeuksissa olevia yrityksiä muita yrityksiä suotuisammin.

Jos rahoituksen saajan tämän hankehaun alla rahoitettavaan hankkeeseen on myönnetty muuta valtiontukea, muun tuen ja tässä hankehaussa myönnetyn rahoituksen yhteenlaskettu tuki-intensiteetti samojen tukikelpoisten kustannusten osalta ei saa ylittää tuki-intensiteetin enimmäismääriä yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännösten mukaisesti.

Mikäli hankehakuasiakirjojen ja Sitran tukiohjelman tai yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen välillä on ristiriitoja, noudatetaan Sitran tukiohjelmaa ja kulloinkin voimassa olevaa ryhmäpoikkeusasetusta.

Hakuprosessi

Haku on viisivaiheinen.

1. Ensimmäisessä vaiheessa hakijat muodostavat konsortioita, ja kukin konsortio tekee yhteisen [hankesuunnitelman](#), joka tulee toimittaa Sitralle. Sitra valitsee parhaat hankkeet jatkoon.
2. Toisessa vaiheessa jatkoon valituille konsortioille järjestetään työpaja, jossa ne avaavat omia suunnitelmiaan (liikesalaisuuden puitteissa) ja miettivät yhteistyömahdollisuuksia. Tavoitteena on jalostaa hakemuksia siten, että niissä ei ole päällekkäisyyksiä.
3. Kolmannessa vaiheessa valittujen konsortioiden kaikki osapuolet hakevat erikseen ja itsenäisesti rahoitusta joko täyttämällä tukihakemuslomakkeen, jos rahoitusta haetaan tukiohjelman alla tai vapaamuotoisella rahoitushakemuksella, mikäli rahoitusta ei haeta tukiohjelmasta (ei-taloudellinen toiminta).
4. Neljännessä vaiheessa Sitra arvioi hakemukset ja päättää sen perusteella, mitä hankkeita se rahoittaa ja tekee tuki- ja rahoituspäätökset.
5. Viidennessä vaiheessa tehdään rahoitussopimukset Sitran ja rahoituksensaajan välillä.

Ensimmäisen vaiheen hankesuunnitelmasta tulee käydä ilmi hankkeessa tehtävä yhteistyö, visio ja sisältö. Siinä pitää myös eritellä konsortion osapuolten vastuut ja budjetit. Hankesuunnitelma saa olla korkeintaan viisi sivua pitkä.

Hankesuunnitelma tulee lähettää 31.1.2018 mennessä osoitteeseen kierrollakasvuun@sitra.fi, otsikolla "Korkean lisäarvon peltotuotteiden rahoitushaku". Jos hankesuunnitelma sisältää liikesalaisuuksia, tästä on sisällytettävä merkintä hankehakemukseen sekä merkittävä erikseen liikesalaisuuksia sisältävät osat.

Asetamme rahoitushauissa etusijalle suuren mittaluokan avaukset, jotka tähtäävät laajaan toiminnan ja systeemitason muutokseen yhteiskunnassa.

Sitra voi myös ehdottaa joidenkin hankkeiden kehittämistä, minkä vuoksi toivomme, että kaikki hakijat ovat valmiita neuvottelemaan kokonaisuuden jatkokehittämisestä. Valitsemme rahoitettaviksi hankkeiksi kokonaisuuksia, jotka edustavat eri näkökulmia. Sitra osallistuu hankkeiden ohjausryhmiin yhdessä muiden keskeisten tahojen kanssa.

Sitran myöntämä rahoitus päättyy viimeistään elokuussa 2019, jolloin myös hankkeen loppuraportin pitää olla valmis ja Sitran hyväksymä ja laskujen maksettu.

Mikäli hanke-ehdotukset eivät täytä mainittuja kriteerejä tai eivät ole tarpeeksi kunnianhimoisia tai niiden vaikutukset eivät ulotu laajalle yhteiskuntaan, Sitra pidättää oikeuden olla rahoittamatta hankkeita.

Hakemusten arviointi

Sitra arvioi hakemukset edellä mainittujen arviointikriteerien valossa ja päättää sen perusteella, mitä hankkeita se rahoittaa. Sitra voi halutessaan pyytää ulkopuolisten asiantuntijoiden lausunnon arvioinnin tueksi, mutta nämä lausunnot eivät sido Sitraa.

Yhteyshenkilö: Hanna Mattila, hanna.mattila@sitra.fi, p. 040 733 9151.